

महाराष्ट्र राज्याची विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गाची यादी.

महाराष्ट्र शासन
इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक- संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.३०८/मावक
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- ०९ जानेवारी, २०२५.

संदर्भ :

- १) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन पत्र क्र.संकीर्ण-२००८/यादी/प्र.क्र.५५३/मावक-५, दि.२६ सप्टेंबर २००८
- २) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र.सीबीसी-१०/२०१०/प्र.क्र.१०४/मावक-५, दि.१९ जुलै २०११
- ३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन पत्र क्र.सीबीसी-१०/२०१२/प्र.क्र.११४/मावक, दि.०१ सप्टेंबर २०१२
- ४) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन पत्र क्र.सीबीसी-१०/२०१२/प्र.क्र.३१७/मावक, दि.१८ ऑक्टोबर २०१२
- ५) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन पत्र क्र.सीबीसी-१०/२०१२/प्र.क्र.३८/मावक, दि.०६ मार्च २०१३
- ६) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र.सीबीसी-१०/२००८/प्र.क्र.५१७/मावक, दि.१८ ऑक्टोबर २०१३
- ७) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र.सीबीसी-१०/२००८/प्र.क्र.५१७ सुधारित/मावक, दि.३० जानेवारी २०१४
- ८) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र.सीबीसी-१०/२०१४/प्र.क्र.०९/मावक, दि.०१ मार्च २०१४
- ९) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र.सीबीसी-१०/२०१३/प्र.क्र.३५/मावक, दि.१५ जुलै २०१४
- १०) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्र.सीबीसी-१०/२०१४/प्र.क्र.८८/मावक, दि.०४ सप्टेंबर २०१४
- ११) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन शुद्धीपत्रक क्र.सीबीसी-१०/२००८/प्र.क्र.५१७/मावक, दि.११ सप्टेंबर २०१४
- १२) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन शुद्धीपत्र क्र.विपताप्र/२०१५/प्र.क्र.६२/मावक, दि.०७ जुलै २०१५
- १३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन शुद्धीपत्रक क्र.सीबीसी-१०/२०१७/प्र.क्र.८७/मावक, दि.३० डिसेंबर २०१७
- १४) विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण विभाग, शासन निर्णय क्र.सीबीसी-२०१९/प्र.क्र.७२/मावक, दि.०४ जून २०१९
- १५) विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण विभाग, शासन निर्णय क्र.सीबीसी-२०१९/प्र.क्र.७२/मावक, दि.१३ जून २०१९

१६) विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण विभाग,
शासन शुद्धीपत्रक क्र.सीबीसी-२०१९/प्र.क्र.७२/मावक, दि.२८ जून २०१९

१७) इतर मागासवर्ग सामाजिक शैक्षणिक मागास प्रवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती आणि विशेष
मागास प्रवर्ग कल्याण विभाग, शासन निर्णय क्र.बैठक-२०१८/प्र.क्र.४७/मावक, दि.०१ ऑगस्ट २०१९

१८) इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, शासन निर्णय क्र.आयोग-२०२४/प्र.क्र.६०/मावक, दि.०६
ऑगस्ट २०२४ (१)

१९) इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, शासन निर्णय क्र.आयोग-२०२४/प्र.क्र.६०/मावक, दि.०६
ऑगस्ट २०२४ (२)

२०) इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, शासन निर्णय क्र.आयोग-२०२४/प्र.क्र.२३२/मावक, दि.२४
सप्टेंबर २०२४

शासन परिपत्रक :-

महाराष्ट्र राज्यातील अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागास प्रवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गाची अद्यायावत यादी सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने संदर्भ क्रमांक-१, दि.२६ सप्टेंबर २००८ च्या शासन पत्रान्वये प्रसिद्ध केली आहे.

२. विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागास प्रवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गातील जाती जमाती संदर्भातील नियमन इतर मागास बहुजन कल्याण विभागामार्फत करण्यात येते. विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागास प्रवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गाचे जाती प्रमाणपत्र देणाऱ्या व त्यांची पडताळणी करणाऱ्या सक्षम प्राधिकाऱ्यांना तसेच मागासवर्गीयांचे लाभ लागू करताना सदरहू यादीचा उपयोग व्हावा याकरीता सुलभ संदर्भासाठी एकत्रित संकलन स्वरूपाची यादी याद्वारे प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

३. सदर यादी ही संकलन स्वरूपाची असून, मागासवर्गीय जाती जमातीच्या निश्चितीसाठी तसेच त्या त्या मागासप्रवर्गाचे लाभ लागू करताना, सदर जाती जमातींचा ज्या शासन निर्णय वा आदेशान्वये समावेश केलेला आहे ते शासन निर्णय व आदेश ग्राह्य धरण्यात यावेत.

४. सदरहू शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आले असून, त्याचा संकेताक २०२५०९०९९२९०५५६३४ असा आहे. सदर शासन परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(र. रा. पेटकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

सहपत्र:- वरीलप्रमाणे

प्रत:-

- मा. राज्यपाल यांचे सचिव.
- मा. सभापती, विधान परिषद यांचे खासगी सचिव.
- मा. अध्यक्ष, विभानसभा यांचे खासगी सचिव.

४. मा. मुख्यमंत्री यांचे अतिरिक्त मुख्य सचिव व प्रधान सचिव.
५. मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे सचिव,
६. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव,
७. मा. विरोधी पक्षनेते, विधानसभा/ विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव.
८. सर्व मा. मंत्री यांचे खाजगी सचिव.
९. सर्व मा. पालकमंत्री तथा मंत्री यांचे खाजगी सचिव.
१०. मा. मुख्य सचिव यांचे सह/उप सचिव.
११. अपर मुख्य सचिव, ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग. त्यांना विनती करण्यात येते की, त्यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख / कार्यालय प्रमुख सूचना दयाव्यात.
१३. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग,
१४. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१. मुंबई.
१५. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर.
१६. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१७. मुख्य महानगर दंडाधिकारी
१८. सर्व विभागीय आयुका,
१९. सर्व जिल्हा दंडाधिकारी,
२०. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
२१. सर्व उप विभागीय अधिकारी (महसूल) तथा उप विभागीय दंडाधिकारी,
२२. सर्व तालुका कार्यकारी दंडाधिकारी तथा तहसिलदार,
२३. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, मुंबई
२४. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, गुरुंग
२५. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा खंडपीठ, नागपूर
२६. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा खंडपीठ, नागपूर
२७. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा खंडपीठ, औरंगाबाद
२८. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा खंडपीठ, औरंगाबाद
२९. संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे
३०. संचालक, उच्च व तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
३१. संचालक, माध्यमिक शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
३२. संचालक, प्राथमिक शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
३३. संचालक, आदिवासी कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक
३४. संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे
३५. सदस्य सचिव, राज्य मागासवर्ग आयोग, पुणे
३६. उपायुक्त तथा सदस्य, विभागीय जात पडताळणी समिती (सर्व जिल्हे)
३७. सदस्य सचिव, जिल्हास्तरीय जात पडताळणी समिती (सर्व जिल्हे)
३८. सर्व प्रादेशिक उप संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
३९. सर्व विभागीय समाज कल्याण अधिकारी/ सर्व जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी
४०. सर्व सहायक सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
४१. सर्व जिल्हा परिषदांचे समाजकल्याण अधिकारी

४२. जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, बृहन्मुंबई/ मुंबई उपनगरे

४३. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.

४४. महासंचालक, डॉ(बार्टी) बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था., पुणे. (सदर शासन परिपत्रकानुसार अदयावत यादी प्रसिद्ध केली आहे. यानुषंगाने जाती प्रमाणपत्र व जात पडताळणी संदर्भातील पोर्टल अदयावत करावे.)

४५. निवडनस्ती (मावक).

शासन परिपत्रक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, क्रमांक: संकीर्ण-२०२४/प.क्र.३०८/मावक,
दि.०९.०९.२०२५ सोबतचे सहपत्र

विमुक्त जाती -अ (V.J.-A)- आरक्षण (३ %)

अ.क्र	जाती	तत्सम जाती
१	बेरड	१) अ) ****, ब) नाईकवाडी, क) तलवार, ड) वाल्मिकी
२	बेर्स्तर	२) संचलू वड्हार
३	भामटा	३) अ) भामटी, ब) गिरणी वड्हार, क) कामाटी, ड) पाथरुट, इ) टकारी (मुस्लिम धर्मीयांसह), फ) उचले, ग) घंटीचोर
४	कैकाडी (मुंबई, ठाणे, कुलाबा, रत्नागिरी, नाशिक, धुळे, जळगाव, पुणे, अहमदनगर, सातारा, सांगली, कोल्हापूर, सोलापूर, छत्रपती संभाजीनगर (औरंगाबाद), बीड, परभणी, धाराशीव (उर्मानाबाद), नांदेड जिल्हे व चंद्रपूर जिल्ह्यातील राजूरा तालुका यात)	४) अ) धोंतले, ब) कोरवा, क) माकडवाले किंवा कोंचीकोरवा, ड) पामलोर, इ) कोरवी
५	कंजारभाट	५) अ) छारा, ब) कंजार, क) नात
६	कटाबू	-
७	बंजारा	७) अ) गोर बंजारा, ब) लंबाडा/लंबारा, क) लंभाणी, ड) चरण बंजारा, इ) लभाण, फ) मथुरा लभाण, ग) कचकीवाले बंजारा, ह) लमान बंजारा, इ) लमाण/लमाणी, ज) लबान, क) *****, ल) धाली/धालीया, ग) धाडी/धारी, न) सिंगारी, व) नावी बंजारा, प) जोगी बंजारा, क्यु) *****, र) ****, स) बंजारी
८	*****	पाल पारधी
९	राज पारधी	अ) *****, ब) गाव पारधी, क) हरण शिकारी, ड) ****
१०	राजपूत भामटा	अ) परदेशी भामटा, ब) परदेशी भामटी
११	रामोशी	-
१२	वड्हार	अ) गाडी वड्हार, ब) जाती वड्हार, क) माती वड्हार, ड) पाथरवट, इ) संगतराश / दगडफोडू, ई) वड्हर
१३	वाघरी	अ) सलात, ब) सलात वाघरी
१४	छप्रबंद (मुस्लीम धर्मीयासह)	

भटक्या जमाती- ब (N.T.-B)- आरक्षण (२.५ %)

अ.क्र	जाती	तत्सम जाती
१	गोसावी	१) बावा, २) बैरागी, ३) भारती , ४) गिरी गोसावी, ५)भारती गोसावी ६) सरस्वती पर्वत, ७) सागर, ८)बान किंवा वान, ९) तीर्थ आश्रम, १०) अरण्य घरभारी, ११) सन्यासी, १२) नाथपंथी गोसावी, १३)पुरी
२	बेलदार	ओड, मुस्लीम बेलदार, कापेवार, मुन्नर कापेवार, मुन्नर कापु, तेलंगा, तेलंगी, पेंटरेड्डी, बुकेकरी, मुस्लीम राज, मुसलमान राज, मुस्लीम मेमार, मेमार, मुस्लीम गवंडी, कुमावत
३	भराडी	अ) बाळ संतोशी, ब) किंगरीवाले, क) नाथबावा ड)नाथ जोगी, गारपगारी इ) नाथपंथी डवरी गोसावी ई) नाथ, जोगी, नाथपंथी उ) डवरी
४	भुते	भोपे
५	**	-----
६	चित्रकथी	हरदास (मुस्लीम धर्मीय वगळून)
७	गारुडी	सापगारुडी (मुस्लीम धर्मियांसह)
८	लोहार	घिसाडी, घिसाडी लोहार किंवा गाडी लोहार किंवा चितोडी लोहार, रजपूत लोहार, पांचाळ लोहार, खाती, खातवाढी, चितारी / जिनगर (सोमवंशीय आर्य क्षत्रिय, सोमवंशी, आर्य क्षत्रिय हे जिनगर आहेत असे समजण्यात यावे), चितोडीया-लोहार
९	गोल्डा	गोलेवार, गोलेर, गोलकर
१०	गोंधळी	-----
११	गोपाळ	अ) गोपाल भोरपी ब) खेळकरी
१२	हेळवे	१२) हिलव
१३	जोशी	अ) बुडबुडकी, ब) डमरुवाले, क) कुडमुडे, ड) मेंढगी, इ) सरोदे, सरोदी, फ) सहदेव जोशी, म) सरवदे, ह)सरोदा
१४	काशी कापडी	-----
१५	कोल्हाटी	डोंबारी
१६	मैराळ	अ) दांगट, ब) वीर
१७	मसनजोगी	१) सुदगडसिध्द, २) मपनजोशी, ३) शारदाकार/शार्दकार/शारदाकाळ/बालासंतु

१८	नंदीवाले	तिरमल
१९	पांगूळ	----
२०	रावळ	राऊळ किंवा रावळयोगी
२१	सिक्कलगर	कटारी, सेक्कलगर (मुस्लीम धर्मिय), शिख-शिकलीगार, शिख-शिकलीकर, कातारी शिकलगर, मुस्लिम शिकलगर, शिकलीगार, शिकलीगर, शिकलगर, शिकलीगर, शिकलकर, शिकलीकर, शिकलकरी, सिकलकर, सिकलीकर, सिकलीगर, सिकलकर, सिकलीघर, सिककलकर, सिकलीगर, सिकलगर, सिककलीगर, सायकलगर, सैकलकर, सैकलगर, कातारी-शिकलकर (शिकलीकरी) (हिंदू धर्मियांसह)
२२	वगळले	----
२३	वैदू	----
२४	वासुदेव	----
२५	भोई	१) झिंगा भोई २) परदेशी भोई ३) राजभोई ४) भोई ५) कहार ६) गोडिया कहार ७) धुरिया कहार ८) किरात / किराड ९) मछुआ १०) मांझी ११) जातिया १२) केवट, केवट-तागवाली / केवट-तागवाले / तागवाले / तागवाली / तागवाला १३) ढीवर १४) धीवर १५) धीमर १६) पालेवार १७) मछेंद्र १८) नावाडी (“लिंगायत आंबी” हे नावाडी जातीचे असल्यामुळे नावाडी जातीचे दाखले त्यांना देण्यात यावेत.), भोई नावाडी, तारु-नावाडी १९) मल्हार २०) मल्हाव २१) बोई २२) गाढव भोई २३) खाडी भोई २४) खारे भोई २५) ढेवरा २६) भनारा, भनारी, भनारे, भनार २७) निषाद, मल्ला, मल्लाह, नावीक २८) ओडा, ओडेवार, ओडेलू २९) बेस्तार, बेस्ता, बेस्ती, बेस्तालु,
२६	बहुरूपी	अ) बोहरशी, ब) बहुरूपिया, क) भोरपी, ड) रायरंध्र, इ) अय्यार व अय्यारी
२७	वगळले	-
२८	ओतारी	अ) ओतनकर, ब) ओतकर, क) वतारी, ड) ओझारी इ) वतकर, वतकरी, वतनकर, वतोकर, ओतकरी, ओतोकार इ) वतोकार

૩૧	મરીઆઈવાલે, કંડકલક્ષ્મીવાલે, મરગમ્માવાલે	----
૩૨	ગિહરા / ગહરા	----
૩૩	ગુસાઈ / ગોસાઈ	----
૩૪	મુસ્લીમ મદારી, ગારુડી, સાપવાલે વ જાદૂગર	----
૩૫	ભારતીય ઇરાણી	----
૩૬	ગવળી, મુસ્લીમ ગવળી, ગવલાન, ગ્વાલવંશા, ગોપાલ-ગવળી, ગવળી-ગોપાલ	----
૩૭	દરવેશી, વાઘવાલે-શાહ (મુસ્લીમ ધર્મીય), અસ્વલવાલે	----
૩૮	બાગડી	----

ભટક્યા જમાતી -ક (N.T.-C)- આરક્ષણ (૩.૫ %)

અ.ક્ર	જાતી	તત્ત્વસમ જાતી
૨૯	ધનગર	૧) અહિર, ધનગર અહિર ૨) ડાંગે ૩) ગટરી ૪) હંડે ૫) તેલવર ૬) હટકર ૭) હાટકર ૮) શોગર, સગર, સેગર ૯) ખુટેકર ૧૦) તેલંગી ૧૧) તેલારી ૧૨) કોકણી - ધનગર ૧૩) કાનડે ૧૪) વ-હાડે ધનગર ૧૫) ઝાડે ૧૬) ઝોંડે ૧૭) કુરમાર ૧૮) માહુરે ૧૯) લાડસે ૨૦) સનગર ૨૧) ધનવર ૨૨) ગડારિયા ૨૩) ગઢ્હી ૨૪) ગઢરી ૨૫) ડંગેધનગર વ ડોંગરી ધનગર ૨૬) ગડરિયા / ગડારિયા ૨૭) ઠેલારી

ભટક્યા જમાતી- ડ (N.T.-D)- આરક્ષણ (૨ %)

અ.ક્ર	જાતી	તત્ત્વસમ જાતી
૩૦	વંજારી	વંજાર, વંજારા, લાડ વંજારી

ઇતર માગાસ વર્ગ (O.B.C.) (આરક્ષણ-૧૯%)

અ.ક્ર	જાતી	અ.ક્ર	જાતી
૧	અલિતકાર	૩૦	ઢોલી, હશ્મી / ડફલી
૨	વગળલે	૩૧	વગળલે
૩	વગળલે	૩૨	વગળલે
૪	બડીઆ	૩૩	વગળલે
૫	બજાનિઆ	૩૪	વગળલે
૬	બાજીગર	૩૫	ગંધારપ
૭	બુદ્ધાલ	૩૬	ગુજરાથ બોરી
૮	ભાંડ, છપ્પરભાંડ, મુસ્લીમ ભાંડ	૩૭	વગળલે
૯	ભવૈયા કિંવા તારગલ	૩૮	વગળલે
૧૦	ભાવિણ	૩૯	ગઢવી
૧૧	ભિરસ્તી કિંવા પખાલી, સકકા	૪૦	વગળલે
૧૨	વગળલે	૪૧	વગળલે
૧૩	બારી કિંવા બાર્રી	૪૨	ગોચાકી
૧૪	બેરીયા	૪૩	ગુરવ, લિંગાયત ગુરવ
૧૫	બેસદેવા	૪૪	વગળલે,
૧૬	ભડભુંજા, ભૂજવા, ભૂજવા, ભૂર્જી, ભરડભૂંજા, ભૂરંજી, ભૂંજ	૪૫	ગવંડી, ગુર્જર-કડીયા
૧૭	ભાંટા	૪૬	હલેપૈક
૧૮	ભટ, ભાટ	૪૭	વગળલે
૧૯	ચમથા	૪૮	વગળલે
૨૦	ચાંદલગડા	૪૯	જગીયાસી
૨૧	ચરણ કિંવા ગઢવી	૫૦	જજાક
૨૨	ચારોડી	૫૧	જતિયા
૨૩	ચિપ્પા, છિપા	૫૨	જાતિગર
૨૪	દાસ કિંવા દાંગડીદાસ	૫૩	જહેરી, પરજીયા સોની
૨૫	દાવગર	૫૪	વગળલે
૨૬	દેપલા	૫૫	જોગીણ
૨૭	દેવળી	૫૬	જોહારી
૨૮	દેવદિગ, દેવાડિગા, શોરીગાર, મોઇલી	૫૭	જુલાહા, અન્સારી
૨૯	વગળલે	૫૮	જંગમ, માલાજંગમ (વિરભદ્ર), લિંગાયત જંગમ

૫૯	વગળલે, ચિતારી - જિનગર	૮૭	કાસાર (પોટજાતી- કંચાર, કચારી)
૬૦	જાડી	૮૮	લાભા
૬૧	વગળલે	૮૯	લડીયા, લઢીયા, લરિયા
૬૨	કમ્મી	૯૦	લડાફ, લઇડાફ (નદાફ), મન્સુરી
૬૩	કાપડી	૯૧	લખેરીયા
૬૪	વગળલે	૯૨	વગળલે, હડાડ/મિસ્થી (લુહાર, લુવાર)
૬૫	ખાટી	૯૩	વગળલે
૬૬	વગળલે	૯૪	માનભાવ, મહાનુભાવ ભોપી, માનભાવ ભોપી
૬૭	વગળલે	૯૫	વગળલે
૬૮	વગળલે	૯૬	મારવાર બોરી
૬૯	કોંગાડી	૯૭	મે
૭૦	કોર્ચર	૯૮	મિના
૭૧	વગળલે	૯૯	મહલી
૭૨	કચોરા	૧૦૦	મેદાર
૭૩	કાદેરા	૧૦૧	મ્હાલી
૭૪	વગળલે	૧૦૨	મિઠા
૭૫	કસબી	૧૦૩	વગળલે
૭૬	વગળલે	૧૦૪	મથુરા
૭૭	વગળલે	૧૦૫	નામધારી
૭૮	વગળલે	૧૦૬	નામધારી પૈક
૭૯	વગળલે	૧૦૭	નિરશિકારી
૮૦	કુચબંધ	૧૦૮	નાવી, ન્હાવી (સલમાની, હજામ), વારિક, નાભિક, નાપિત, મ્હાલી, વાલંદ, હડપદ, હજ્જામ, નાવીસેન, સલમાનિયો, લિંગાયત ન્હાવી
૮૧	કુછારિયા	૧૦૯	નેથુરા
૮૨	કુંભાર કિંબા કુમ્હાર, કુંબારા, કુંભારા, કુલાલા, મૂલ્યા, લિંગાયત કુંભાર	૧૧૦	નોનીયા, લોનિયા, લુનિયા, નુનિયા
૮૩	કુણબી (પોટજાતી-લેવા કુણબી, લેવા પાટીલ, લેવા પટીદાર, મરાઠા કુણબી વ કુણબી મરાઠા, તિલોરી કુણબી, તિલ્લોરી કુણબી, તિ.કુણબી)	૧૧૧	નકકાશી
૮૪	વગળલે	૧૧૨	નીલી
૮૫	કચી / કચ્ચી / કચ્છી, કોઇરી, કોર્ઝી, કોયરી, કુશવાહા, કાઢી, કુશવાહ, શાક્ય, મૌર્ય, મુરાઈ, સૈની	૧૧૩	નીલકાંતી
૮૬	કાઠી	૧૧૪	નેકાર જાડા

૧૧૫	પધારિયા	૧૪૩	વગળલે
૧૧૬	પડીયાર	૧૪૪	વગળલે
૧૧૭	પાત્રદાવરુ	૧૪૫	સુપ્પાલિંગ, સપલિગ, સપલિગા, સપાલિગા, સપાલિગ, સુપ્પલિગ, સુપ્પલિગ, સુપ્પલિગ (Suppalig, Sappaliga)
૧૧૮	ફાસેચરી	૧૪૬	સુથારિયા (સિંધમધીલ)
૧૧૯	ફુડગી	૧૪૭	સાહિસ, સાઈસ, શિસ
૧૨૦	પખાલી, સકકા	૧૪૮	સપેરા
૧૨૧	પાંચાળ	૧૪૯	શિલાવટ
૧૨૨	પાંકા	૧૫૦	****
૧૨૩	પેર્કી, પેરકેવાડ, પેરીકા, પેરીકે, પેરકા	૧૫૧	વગળલે
૧૨૪	પુતલી ગર	૧૫૨	વગળલે
૧૨૫	પરીટ કિંવા ધોબી, તેલગુ મડેલવાર (પરીટ), ધોબી, પરીટ, મડવળ, વદ્ધી (વંટસ), રજક, લિંગાયત પરીટ, લિંગાયત ધોબી	૧૫૩	શિંપી, ઇદ્રિસી / દર્જી, સાઈસુતાર, જૈન શિંપી, શ્રાવક શિંપી, શેતવાળ, શેતવાલ, સૈતવાળ, સૈતવાલ, મેરુ શિંપી / મેરુ ક્ષત્રિય શિંપી, તેલગુ દર્જી, તેલગુ શિંપી, નામદેવ શિંપી
૧૨૬	પાટકર, સોમવંશીય સહખાર્જુન ક્ષત્રિય, પટવેકરી, પટવેગાર, પટેગાર, પદ્દેગાર, પટવી, ક્ષત્રિય પાટકર, ખત્રી, ક્ષત્રિય	૧૫૪	સોનાર, મારવાડી સોનાર, મારવાડી સુનાર, મારવાડી સ્વર્ણકાર
૧૨૭	ફુલારી, લિંગાયત ફુલારી	૧૫૫	તાંડેલ
૧૨૮	રાચેવર	૧૫૬	વગળલે
૧૨૯	રાઈકરી, રાયીકર	૧૫૭	તારગલા
૧૩૦	બંડી	૧૫૮	થેટવાર
૧૩૧	રચબંધિયા	૧૫૯	થોરીયા
૧૩૨	વગળલે	૧૬૦	તાંબટ, ત્વષ્ટા કાસાર, કાસાર
૧૩૩	વગળલે	૧૬૧	થોગતી
૧૩૪	રાઓત, રાવત, રાઊતીયા	૧૬૨	વડી
૧૩૫	વગળલે	૧૬૩	વગળલે
૧૩૬	વગળલે	૧૬૪	વંસફોડ, હિંદૂ ધરકાર
૧૩૭	વગળલે	૧૬૫	વગળલે
૧૩૮	વગળલે	૧૬૬	વરઠી
૧૩૯	વગળલે	૧૬૭	વગળલે
૧૪૦	સંજોગી	૧૬૮	યેરકુલા
૧૪૧	સરાનિયા	૧૬૯	આગરી, આગળે કિંવા કાળણ
૧૪૨	વગળલે	૧૭૦	ભાવસાર, રંગારી, ભાવસાર ક્ષત્રિય શિંપી, રંગેઝ, રંગેજ (ભાવસાર, રંગારી)

१७१	कुरहीनशेट्टी	१८५	तलवार-कानडे/कानडी
१७२	नीलगार, निली, निराळी	१८६	रघवी (विदर्भ जिल्हयातील)
१७३	कोसकांती देवांग	१८७	भंडारी, बावर्ची/भटीयारा (मुस्लीम धर्मीय)
१७४	सुतार, सुथार, वाढई, बाढी, वढई, बाढई, बढई, वाढी, वाडी, वधाई, पोटजाती : झाडे सुतार, पांचाळ सुतार, लिंगायत सुतार	१८८	गानली किंवा गांडली
१७५	फुतगुडी	१८९	पोवार किंवा पवार (पोवार किंवा पवारआडनावे) भोयर, भोइर, भोयीर
१७६	वगळले	१९०	काथार, काथार वाणी, कंठहार वाणी, वैश्यवाणी, वैश्य- वाणी, वै.वाणी, वैश्य वाणी, V.Wani, पानारी, कुलवंत वाणी, कु.वाणी, वाणी (कुलवंत), कुलवंत-वाणी, कुणबी वाणी, लाडशाखीय वाणी, नेवी, धाकड, मिटकरीवाणी, वाणी, बोरळ (लिंगायत वाणी किंवा लाडवाणी सोऱ्हन), बोराळ, बोरुळ, बोरड, तांबोळी, लिंगायत वाणी, लिंगायत तांबोळी
१७७	पिजारा, पिंजारी, मन्सुरी	१९१	मोमीन, वगळले
१७८	वगळले	१९२	फकीर बंदरवाला
१७९	भिलाला	१९३	वगळले
१८०	वगळले	१९४	घडशी
१८१	तेली, तिळवण तेली, मराठा तेली, तराणे तेली, देशकर तेली, एरंडेल तेली, लिंगायत तेली, एकबैल तेली, दोन बैल तेली सावतेली, एक बहिया तेली, घाँची	१९५	तांबोळी, (मुस्लीम धर्मीय पानफरोश)
१८२	माळी (पोटजाती-फुलमाळी, फुले, हळदे, काचा, कळू, बावने, अधप्रभू, अधशेटी, जिरे, उंडे, लिंगायत माळी इ.) बागवान (मुस्लीम धर्मीय), भारत बागवान, मरार, मारळ, कोसरे, गासे, वनमाळी, सावतामाळी, पाचकळशी, चौकळशी, वाडवळ, राईन (बागवान), कुंजडा (मुस्लीमधर्मीय), तत्सम जाती : सोमवंशीय-पाठारे क्षत्रिय, पाठारे-क्षत्रिय-पाचकळशी, पाठारे क्षत्रिय, सुतार, सास्टीकर, घोडेखाउ, एस.के.पी.	१९६	अनुसूचित जातीतून ख्रिश्चन धर्म स्विकारलेले
१८३	लोणारी	१९७	लंझाड, लझाड
१८४	वगळले	१९८	यादव, अहिर

૧૯૯	લાડસી	૨૩૧	ચાંડાળ
૨૦૦	વગળલે	૨૩૨	ચેન્ચૂ કિંવા ચેન્વવાર
૨૦૧	વગળલે	૨૩૩	ચિમૂર
૨૦૨	અતાર	૨૩૪	ચિંતાલા
૨૦૩	ઔધિયા	૨૩૫	ડાકાલેરુ
૨૦૪	બાદક, બારવ	૨૩૬	દર્જી
૨૦૫	બગળૂ	૨૩૭	વગળલે
૨૦૬	મારવાર બાઓરી, મારબાર વાઘરી	૨૩૮	કુરબા, કુરુબાર
૨૦૭	ઉદાસી, વગળલે	૨૩૯	હરકાંત્રા, માંગેલી, માંગેલે, પાગે, સંદુરી
૨૦૮	બાલસંથનમ	૨૪૦	વગળલે
૨૦૯	મથુરા બંજારા	૨૪૧	ડોમ્મારા
૨૧૦	શિંગાડે બંજારા	૨૪૨	ગાડાબા કિંવા ગોડબા
૨૧૧	લંબાડે	૨૪૩	ગંગાણી
૨૧૨	ફાનડે બંજારા	૨૪૪	ગારોડી
૨૧૩	સુનાર બંજારા	૨૪૫	ગોલ્લેર
૨૧૪	ધાલિયા બંજારા	૨૪૬	ગોદળા
૨૧૫	શિંગાડયા બંજારા	૨૪૭	હાબુરા
૨૧૬	બાઓરિયા	૨૪૮	હરણી
૨૧૭	કોળી બારીયા	૨૪૯	હિલ-રેડિડસ
૨૧૮	બથિની	૨૫૦	દેવેરી
૨૧૯	બેગરી	૨૫૧	વિનકર, વન્યા, બનકર, બુનકર
૨૨૦	વગળલે, પરદેશી	૨૫૨	કાછિયા
૨૨૧	પોંગ	૨૫૩	કોરાચ, પાડલોર
૨૨૨	દાસર	૨૫૪	કલાલ, કલાર, લાડ, લાડવક, ગૌડ કલાલ, શિલ્હારે, જૈન કલાર (લાડ બ્રાહ્મણ વગળૂન)
૨૨૩	ઉચિલા	૨૫૫	કાંદેલ
૨૨૪	ભાંડડુરા, બિલ્લવા, થિયા, બેલછેડા	૨૫૬	કસેરા
૨૨૫	ખારવી, ધીવર ભોઈ	૨૫૭	કસાઈ, કસાબ, કુરેશી
૨૨૬	વગળલે	૨૫૮	કટીપામુલા
૨૨૭	બિંદલી	૨૫૯	કિરાર
૨૨૮	બુરબુક	૨૬૦	ખિશ્ન કોળી
૨૨૯	ચાદર	૨૬૧	કોરાચાર કિંવા કોરવે
૨૩૦	ચક્રવર્દય-દાસર	૨૬૨	કોડકૂ સહ કોરવા

२६३	कोमाकपु	२९२	सारे
२६४	कोंडू	२९३	भावगर, शिव शिंपी, नामदेव
२६५	लखारी	२९४	शिंगडाव किंवा शिंगाड्या
२६६	लोहार-गाडा, दोडी, खतवली, पांचाळ, पंचाल	२९५	सिंधूर
२६७	चुनारी, चुनेवाला, चुनेवाले	२९६	सोरें
२६८	वगळले	२९७	सुन्ना
२६९	माहिल	२९८	सुन्नाई
२७०	मैदासी	२९९	भडाई
२७१	माझवार	३००	गंणिगा, गांची
२७२	मतियारा, मतिहारा	३०१	थोटेवाडू
२७३	मानकर खालु	३०२	तिमाली
२७४	मोंडीवार, मोंडीवारा	३०३	वालवाई
२७५	मुंडा	३०४	वडडेर (कालावडेर किंवा पाथरोड)
२७६	हजाम, कालसेरु, नावलिगा, कान्शी, नाभिक, नाई, वालंद	३०५	वनाडी
२७७	पाचभोटला, पाचबोटला	३०६	येनाडिवाड्स
२७८	पदमपारि	३०७	येरगोलावाड किंवा थेल्ला पामालवाडस
२७९	भिस्ती	३०८	ओडेवार
२८०	पामूला	३०९	मण्यार (बांगडीवाला), मण्यार, मणियार व मणेरी
२८१	पंचमा, पंचम	३१०	जातगार
२८२	पंडा	३११	कराडी
२८३	फर	३१२	कुंकूवाले
२८४	पिंजारी	३१३	वगळले / वगळले/खातवाढई
२८५	पुरवाली	३१४	वगळले
२८६	राचभोया	३१५	कोहळी
२८७	राउतिया	३१६	खाटिक, कुरेशी खाटिक, कसाई
२८८	संगारी	३१७	डांगरी
२८९	संताल	३१८	वेडू (वाघरी)
२९०	साऊन्ता किंवा सोन्ता	३१९	धावड
२९१	सावतेली	३२०	निन्हाळी (निराळी)

३२१	चित्रकथी हरदास	३३७	नालबंद
३२२	बेरता, बेरती, बेरत्लू	३३८	कुलेकडगी, कुल्लेकडगी, कुलाकडगी, कुल्लाकडगी, लिंगायत कुल्लेकडगी
३२३	परिवार	३३९	मुजावर
३२४	सावकलार	३४०	मुलाणा, मुलाणी, मुलाणे
३२५	हणबर	३४१	ईस्ट इंडियन, ईस्ट इंडियन खिश्न, ईस्ट इंडियन कॅथॉलिक
३२६	दोडे गुजर, गुजर, लेवे गुजर, रेवे गुजर, रेवा गुजर, सुर्यवंशी गुजर, बडगुजर, तत्सम जाती :- लोंढारी / पेंढारी	३४२	नेवेवाणी
३२७	पहाड़ / पहाड़ी	३४३	वगळले
३२८	वगळले	३४४	मुस्लीमधर्मीय काकर
३२९	मच्छिमार (दाल्दी)	३४५	दोरीक
३३०	भालदार	३४६	पटवा
३३१	अलकरी	३४७	राठोड (आर्थिक निकषाच्या अधिन राहून)
३३२	पेंढारी	३४८	मारवाडी न्हावी
३३३	यलम / येलम / यल्लम	३४९	गुरडी, गुरडी-कापेवार, गुराडी, गुर्डा-कापेवार, गुरड-कापू, गुरडी-रेड्डि
३३४	महात / माहूत, महावत	३५०	गावडा, गावडे (GAWADA, GAVADA, GAWADE, GAVADE)
३३५	फकीर	३५१	कानोडी / कानडी
३३६	लोध, लोधा, लोधी	-	-

विशेष मागास प्रवर्ग (S.B.C.) (आरक्षण - २%)

अ.क्र.	जातीचे नाव
१	गोवारी, गवारी
२	वगळले
३	१) कोष्टी, हडगर, २) हलबा कोष्टी, ३) वगळले, ४) साळी, स्वकुळ साळी ५) लाडकोष्टी, ६) गढेवाल कोष्टी, ७) देशकर, ८) वगळले, ९) पद्म शाळी, तत्सम जात: सालेवार, चेनेवार, चनेवार, चेन्नेवार १०) देवांग, ११) काची बंधे, १२) पटवीस, १३) सतसाले, १४) साडे, १५) जैनकोष्टी, १६) लिंगायत कोष्टी, लिंगायत देवांग, लिंगायत साळी
४	१) कोळी, तत्सम जाती, २) मच्छिमार कोळी, ३) अहीर कोळी, ४) खानदेशी कोळी, ५) पानकोळी, ६) खिश्वन कोळी, ७) चुंबळे कोळी, ८) पानभरे कोळी, ९) कोळी सुर्यवंशी, १०) मांगेला, ११) सोनकोळी, १२) वैती, १३) खारवा, खारवी, १४) अनुसूचित जमातीमध्ये समावेश नसलेले कोळी, १५) माच्छी, मिटना, माच्छी-मिटना
५	१) मुन्नेवार, २) मुन्नुरवार, ३) मुन्नुर, ४) तेलगु मुन्नुर, ५) मुन्नुरवार तेलगु, ६) वगळले, ७) वगळले, ८) तेलगु कापेवार, ९) मुन्नरवाड, १०) तेलगु फुलमाळी,
६	गाबीत
७	मुस्लीम धर्मीय भंगी / मेहतर / लालबेग / हलालखोर / खाकरोब